

ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ БЛЕКА - ШОУЛЗА ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кочетова Т. І., Котлярова А.В.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м.Харків

У роботі розглянуті питання оцінки інвестиційної привабливості Українських підприємств з застосуванням вартісної оцінки бізнесу.

У сучасній практиці часто використовується оцінка вартості компанії при визначенні інвестиційної привабливості. Однак не завжди методи оцінки, що стали звичними, дозволяють одержати показник, що не викликає сумнівів. Причиною найчастіше є обмеження та недоліки, властиві кожному із класичних підходів до вартісної оцінки.

Найбільш проробленою моделлю оцінки вартості бізнесу в рамках опціонних моделей є модель Блека - Шоулза. Метод оцінки бізнесу, що називається методом реальних опціонів, або ROV-методом (від англ. Real Options Valuation) засновано на передумові, що ціна опціону на покупку активу повинна бути така, щоб прибутковість повністю хеджированного портфеля акцій рівнялася прибутковості по безризикових активах. У цілому модель звернена до наведеної вартості майбутніх потоків коштів, що дозволяє використати її в рамках дохідного підходу до оцінки.

Відмінною рисою даного методу є його здатність урахувувати швидкоплинні економічні умови, у яких функціонує компанія. Теорія реальних, або управлінських, опціонів являє собою об'єднання економічних, фінансових і управлінських положень і різних підходів до прогнозування грошових потоків з урахуванням різного ступеня невизначеності доходів, прибутку, витрат і інших факторів на стадії функціонування об'єктів оцінки.

Застосування даної формули для оцінки бізнесу базується на допущенні, що під ціною активу розуміється поточна вартість компанії, що оцінюється. А під вартістю виконання опціону - номінальна вартість боргу. Вартість компанії відповідно до формули Блека-Шоулза є функцією п'яти змінних: вартості активів, вартості зобов'язань, безризикової ставки, дюрації (середньозваженої оборотності) боргу та середньоквадратичного річного ринкового відхилення вартості акцій.

Однак ROV-метод може успішно використовуватися в тих випадках, коли є прийнятні та обґрунтовані дані про ринкові ціни об'єктів опціонів.